

I

Crrrr, crrr!!! Cvak...

„Dobré ráno pane, objednal jste si buzení hotelovou službou, je právě sedm hodin.“

Já spím. Tohle je nesmysl. Držím sluchátko, zabořený do polštáře s křečovitě zavřenýma očima.

„Dám vám deset dolarů za dalších deset minut,“ oznámil jsem recepční. Ve sluchátku se ozvalo rozpačité zakašlání.

„Pět za pět?“

Telefon zafuněl.

„Pane, nezlobte se, ale objednal jste si probuzení na sedmou hodinu ranní a...“

Převalil jsem se na bok a zakňučel jako tuleň po zásahu kanadským rybářem. Jakto že mě takhle strašně bolí záda?

„A nemohla byste mě za dolar přijít nahoru udusit polštářem?“

„Prosím?“

Položil jsem telefon, otevřel oči, zasyčel bolestí, jak se mi do nich zařízlo ostré denní světlo, zavřel jsem oči. Otevřel jsem oči. Zavřel. Moment, moment. Kde to jsem? A co tady dělá ten šváb? Otevřel jsem oči, smetl stejně ospalého švába z postele a posadil se. Podrbal jsem se na hlavě. Místnost, ve které se nacházím, připomíná spíše než hotelový pokoj sklad použitého nábytku ne z druhé, ale ze třetí ruky a, což je vskutku

úctyhodná věc, ani jeden úhel v místnosti, která má snad jen deset metrů čtverečních, není pravý. Hučící větrák zabudovaný halabala v nahrubo omítnuté zdi je celý zčernalý a mastný, jako kdyby skrz něj proletěl netopýr, a kdyby se měl otáčet tak rychle, jak hlasitě hučí, musel by se točit rychlostí světla. Jeho zarezlé lopatky se však pod oprýskaným stropem ze železobetonu jen líně otáčejí. Zvenku se ozývá nekonečné táhlé troublební tisíců vozidel. Posadil jsem se na kraj postele, i přesto, že mé tělo hrubě protestuje. Nadechl jsem se zvláštního nasládlého vzduchu. Mumbaí. Jsem v Mumbaí. Ale nemám tu být.

Včera večer jsem na letišti v Šanghaji snědl večeri, která nápadně připomínala vnitřnosti z leguána, protože se mi nepodařilo dobře zorientovat v jídelním lístku. Hlad je ovšem nejlepší kuchař, a protože mě tlačil čas, jídlo jsem se zapřením zkonsumoval a volným krokem člověka, který má v těle mnoho druhů pesticidů a vnitřnosti z leguána, jsem nastoupil do letounu Airbus A340 společnosti Air India.

Letadla společnosti Air India ukrývají pro nepřipraveného návštěvníka docela zajímavé drobnosti, zejména proto, že se s opravami těchto strojů nikdo nijak zvlášť neobtěžuje, a pokud ano, probíhá to s indickým přístupem k práci. A o tom přístupu já hodně vím, a právě proto vstupuju na palubu takových strojů zcela smířen s tím, že se letoun zřítí nebo v lepším případě vybuchne přímo na obloze a já nebudu muset strávit deset minut křičením strachy do kyslíkové masky v zoufalé dehonestující agónii. Občas se stane, že za letu vypadnou kyslíkové masky, což cestující dost zneklidňuje, a na záchodech to zpravidla vypadá jako ve skladišti jaderného odpadu. Bezpečnostní dveře nouzového východu u mého dnešního seda-

dla jsou vyměněné, ale zdá se, že jsou nasazené z jiného typu letounu, protože při bližším pohledu ne zcela pasují. Letuška Aisha mi vysvětlila, že se mi to určitě jen zdá, a tím byla celá záležitost vyřešena. Mé sedadlo je bohužel neustále sklopené a nelze jej narovnat do bezpečnostní polohy. To způsobilo řadu humorných situací. Nejdříve se sedadlo pokusila opravit letuška Fatima. Fatima, bohužel, stejně jako já, na závalu nepřišla, a tak přispěchal hubený stevard „uhni krávo, to musíš takhle“, který se sedadlem několik minut zcela nesmyslně lomcoval, a když si zlomil nehet i on, odstartoval tento muzejní exponát s jedním pasažérem v poloze spánek, což za mnou sedícího Inda vyburcovalo k nepřetržitému a pohoršenému kopání do mé sedačky a vydávání zvuků „csss“, které byly adresovány mně.

Cestuju hodně. Prakticky pořád. Je to moje práce. Velmi často jsem nucen přesunout se během několika hodin o tisíce kilometrů dál a za pár dní zase zpátky. Podle toho, kde se věci vymknou kontrole. Tam musím jet a dávat je do pořádku. To je moje práce. Řeším věci, které vyřešit nejdou. Pro spoustu lidí jsou letiště a peróny romantickou branou za dobrodružstvím a nadšení cestovatelé energicky šermují rukama, aby se dokázali před odletem alespoň devadesátkrát vyfotit. Pro lidi, jako jsem já, jsou letiště pracovním místem a místem, kde se věci často komplikují, protože plány mých cest zpravidla zahrnují několik zcela nepravděpodobných přestupů na nenavazující spoje s různými společnostmi velmi pochybných jmen, protože tam, kam se zrovna potřebuju dostat, nikdo se zdravým rozumem zkrátka nelétá. Letiště je pro mě komplikace na cestě odněkud někam. Překážka, kterou se učím překonávat co

nejrychleji a nejefektivněji, protože byste nevěřili, kolik ztraceného času lze strávit na letišti. Hrozně moc.

Zhruba tento typ konverzace jsem vedl se svým sousedem, arménským obchodníkem s ocelovými součástkami, který měl nutkavou potřebu si se mnou povídat před startem, aby se uklidnil, když viděl nepasující nouzový východ. A tak jsem ho zahltil nudným výčtem svých pracovních cest a pravidel, podle kterých cestuju, takže se po chvíli rozhodl, že si bude raději číst palubní magazín, což je přibližně stejně nudné čtení, a já jsem se mohl spokojeně dívat do nelícujícího plastiku v obložení dveří. Letoun stojí v nekonečné frontě na ucpaném letišti Pudong a záplavy světel u ranveje připomínají předaleké galaxie. Drobné kapky stékají po skle a rozostřují světelné dění za oknem.

Nevím, jestli jste si toho všimli, ale jsem k smrti unavený. Je to celé způsobené tím, že jsem dva dny skoro vůbec nespal a předtím tři dny také ne. Na letiště mě z továrny z města Čchang Ma vezl jakýsi hubený a vystresovaný Číňan, který nejenže neuměl řídit a chaoticky během jízdy šlapal prudce na brzdu, ale navíc byl chorobně upovídáný, přestože anglicky uměl přesně tolik slov, co já čínsky. Čtyři. Později jsem zjistil, že na brzdu tak dupe proto, že prakticky nic nevidí, a když se zešeřilo, dohodli jsme se, že budu raději řídit já, abychom se nezabili, a on zbytek osmisetkilometrové cesty prospal na zadním sedadle a neskutečným způsobem mu páchlo z pusy. Tak proto jsem unavený. Přetáhl jsem si přes nohy příkrývku s logem Air India a spolkl jsem prášek na spaní. Potřebuju se během letu dostat trochu do formy.

Letoun se konečně prodral skrze leteckou zácpu a nervózně se odlepil od země. Lidé křečovitě svírají opěrky, hledí z okna na mizející pevnou zem a někde vzadu začalo plakat batole, které nechápe, co se s ním děje. Bude brečet celou cestu. Tak to chodí. Přehodil jsem si deku přes hlavu a čekám, až začne prášek působit nebo až havarujeme. Obě varianty jsou přípustné. Zatím totiž není úplně jasné, jestli pilot dostane letadlo doopravdy pod kontrolu, protože se ve vzduchu významně zmítáme a motory rachotí zcela jiným způsobem než motory letadel, které nemají vyměněné nouzové východy. Zrovna včera jsem na CNN sledoval nějakou reportáž o tom, že dobrých pilotů není mnoho a aerolinky na méně významné lety často nasazují zcela nezkušené benjamínky a také lidi, kteří umějí řídit letadlo skoro stejně dobře jako já. A zrovna tenhle spoj splňuje charakteristiku méně významného letu na sto procent, ale nenechte se mnou rozhodit, já o tom nic nevím, jsem jen unavený a musím si odpočinout, takže jdu spát.

Ve chvíli, kdy druhý pilot usoudil, že lomcování trupu již lépe vyvážit nelze, zanechal kapitána a letoun svému osudu a dorazil k mému zaseklému sedadlu s brašničkou náradí. Sundali mi z hlavy mou příkrývku a já zamžoural do ostrého světla jako krtek, kterého vydloubl zahrádkářův rýč. Druhý pilot mi vysvětlil, že musí opravit mé sedadlo, kvůli bezpečnosti letu. Namítl jsem, že ho chci mít stejně sklopené, protože jsem si chtěl trochu zdřímnout, což mohlo být patrné, ale můj argument se nesetkal s pochopením a letuška Fatima mě vyzvala, abych své místo opustil. Učinil jsem žádané a opřeli mě o dveře u záchodku. Fatima vyheverovala svůj naučený úsměv ještě o stupeň výše a ucpala mi pusku nekvalitními tandoori krekry.

Stál jsem tam neskutečně dlouho, ale možná, že se mi to zdálo a byl to jen účinek prášku na spaní. Vzpomínám si, že druhý pilot, Ahmun se jmenoval, začal zcela nehinduisticky lomcovat opěradlem mého raněného sedadla a vykřikoval něco ve smyslu, že ten podělaný křáp rozkope na cimprcampr. Potom beze slova odevzdaně odešel zpátky do kokpitu a zabouchl za sebou dveře. Lidé okolo si nervózně utáhli pásy. Fatima mě požádala, abych si zase sedl na své místo, což jsem neobratně udělal, protože prášek začal konečně působit. Poděkoval jsem jí a zkroutil se do polohy „oběť masového vraha v mrazáku“ a poté jsem, myslím, usnul. To bylo včera večer.

Stojím v koupelně hotelového pokoje, ve kterém není ani jeden úhel pravý. Předě mnou je zrcadlo velikosti kastrolu na ohřívání párků. Navíc je slepé. Sprcha je umístěna přímo nad záchodem, takže člověk snadno stihne všechno najednou. Tyhle záchodky jsou v Indii běžné a můžu být vlastně rád, že tu vůbec nějaký je. Oblékl jsem si zmačkané triko, džíny a vyrazil na recepci, abych se dozvěděl něco víc. Hotelová ulička je překvapivě tak úzká, že musím jít bokem, abych vůbec prošel. To se zase tak často nevidí. Miniaturními a strmými schůdky jsem v podstatě sešplhal dolů k recepci. Vzduch tady dole by se dal krájet. Opřel jsem se o dřevěnou recepční desku, která lepší potom předchozích návštěvníků. Stále se mi motá hlava. Co to se mnou je? Recepční vykonává svou práci tak pomalu, až mám pocit, že se pohybuje pod vodou. Drobná dívka s havraními vlasy mi sdělila, že nastoupila ráno, a co se dělo večer, to není její starost, takže jsem se nedozvěděl nic objevného, jen že jsem kdesi ve čtvrti Juhu, uprostřed slumů, nedaleko od letiště, v hotelu Gold Bengal. Jsem v Mumbaí, ale mám být

asi o dva tisíce kilometrů jiným směrem. Dívka se mě zeptala, jestli mi může ještě s něčím pomoci, a když jsem na otázku nedokázal odpovědět, tak se zase otočila a věnovala se civění do zaprášeného obstarožního počítače, který by klidně mohl být z osmnáctého století, kdyby už tenkrát nějaké byly.

Na palubě nočního letu Air India se rozsvítilo světlo. Bude se servírovat večeře, která smrdí, jako kdyby si někdo v přepravce s pokrmy zapomněl použité sportovní fousekly. Polkl jsem, jak se mi zvedl žaludek, když na mě zpod alobalu vykouklo kuřecí karí. Smutně jsem se podíval na jídelní lístek, vyvedený ve zlatém tisku, jako kdybych se měl najíst ve vyhlášené pařížské restauraci. „Jemné kuřecí karí s rýží basmati a bylinkami po staroindicku“. Ještě jednou jsem se pro jistotu zadíval do plastické vaničky, abych se ujistil, jestli jsem neobdržel náhodou jiný chod, než byl anoncován. Číňan ve vedlejší řadě si našťěstí v tu chvíli krknul tak mocně, až mě mráz obešel tolikrát dokola jako teenager trafikku s pornem. Jíst dnes už nebudu. Napil jsem se vody, spolkl druhý prášek na spaní a vytvořil z deky, mikiny, čepice a obalů od leteckých magazínů smutně oddychující hromádku neštěstí. Potřebuju se vyspat. Copak to nikdo nechápe?

Mumbaí. Nekonečný přeplněný hrnec napěchovaný lidmi, auty, motorkami, rikšami a výfukovými plyny, který někdo pohodil na západním pobřeží Indie a nechal ho být, aby se sám uvařil. Gigantická, propocená metropole, která pulzuje životem jako obrovská zdechlina plná červů a much. Vyšel jsem do ulic slumu, který obklopuje letiště ze tří světových stran, a nad hlavou mi proletěl Boeing 777 právě dokončující přistá-